

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ВАРНА
СТОПАНСКИ ФАКУЛТЕТ
КАТЕДРА „ИНДУСТРИАЛЕН БИЗНЕС“

УТВЪРЖДАВАМ:

Ректор:

(Проф. д-р Пл. Илиев)

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: “ОПЕРАЦИОНЕН МЕНИДЖМЪНТ”;

ЗА СПЕЦ: „Индустриален бизнес и предприемачество“; ОКС „бакалавър“

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 3; СЕМЕСТЪР: 5;

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 240 ч.; в т.ч. аудиторна 75 ч.

КРЕДИТИ: 8

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

<i>ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ</i>	<i>ОБЩО(часове)</i>	<i>СЕДМИЧНА НАТОВАРЕНОСТ (часове)</i>
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ:		
Т. ч.		
• ЛЕКЦИИ	45	3
• УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия/ лабораторни упражнения)	30	2
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	165	-

Изготвили програмата:

1. ....
(доц. д-р Силвия Благоева)

2. ....
(гл. ас. д-р Стефан Калпачев)

Ръководител катедра: .....
„Индустриален бизнес“ (доц. д-р Илиан Минков)

I. АНОТАЦИЯ

Дисциплината „Операционен мениджмънт” е основополагаща за подготовката на специалисти с образователна и квалификационна степен „бакалавър” в специалност „Индустиален бизнес и предприемачество”. Тя е приложна икономическа дисциплина, изучаваща подходи и методи за вземане на управленски решения, свързани с проектиране, експлоатация и усъвършенстване на операционната система на предприятието. С изучаването на тази дисциплината студентите от специалността придобиват необходимите теоретични и практически знания, за да могат да:

- оценяват важността на решенията, свързани с избор на продукт и процес и отражението им върху функционирането на операционната система на предприятието;
- познават основните видове производствени процеси и тяхната структура;
- вземат решения за териториалното разположение на процесите и работните места, като отчитат влиянието на редица външни и вътрешни фактори;
- разкриват възможности за съкращаване на продължителността на производствения цикъл, познавайки неговата структура и факторите, които му влияят;
- анализират основните форми за организация на производството и възможностите за тяхното практическо приложение;
- управляват производството на оперативно равнище.

Дисциплината „Операционен мениджмънт” формира умения за: практическо приложение на изучаваните основни инструменти, подходи и методи, като по този начин създава условия за рационално съчетаване на елементите на операционната система във времето и пространството при минимални разходи на материални, трудови и финансови ресурси; текущо анализиране на работата на операционната система на предприятието; разкриване на възможности за усъвършенстване на операционната система на предприятието.

Дисциплината „Операционен мениджмънт” се базира на изучаваните в предходните курсове дисциплини, „Теория на управлението”, „Маркетинг”. Натрупаните знания са основа за изучаване на широк кръг от икономически дисциплини в специалността – „Управление и организация на персонала в индустрията”, „Бизнес планиране на предприятието”, „Икономически анализ на предприятието”.

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

No. по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ	БРОЙ ЧАСОВЕ		
		Л	СЗ	ЛУ
Тема 1: СЪЩНОСТ И СЪДЪРЖАНИЕ НА ОПЕРАЦИОННИЯ МЕНИДЖМЪНТ. ОПЕРАЦИОННА СИСТЕМА НА ПРЕДПРИЯТИЕТО		5	2	0
1.1	Същност и обхват на операционния мениджмънт			
1.2	Операционна система на предприятието			
1.3	Видове операционни системи			
Тема 2: ОПЕРАЦИОННА СТРАТЕГИЯ НА ПРЕДПРИЯТИЕТО		3	2	
2.1	Същност и обхват на операционната стратегия			
2.2	Операционни приоритети			
2.3	Основни насоки на влияние на операционната стратегия			
Тема 3: ПРОЕКТИРАНЕ НА ПРОДУКТА И ИЗБОР НА ПРОЦЕСА В ПРОИЗВОДСТВЕНАТА СФЕРА		3	2	
3.1	Основни фази при проектиране на продукта			
3.2	Отчитане желанията на потребителите			
3.3	Избор на процес и оборудване			
Тема 4: ПРОИЗВОДСТВЕНИ ПРОЦЕСИ В ПРЕДПРИЯТИЕТО		4	2	
4.1	Същност и видове производствени процеси			

4.2	Структура на производствения процес			
4.3	Основни принципи на организация на производствените процеси			
Тема 5: ПЛАНИРАНЕ НА РАЗПОЛОЖЕНИЕТО НА ПРОЦЕСА		6	4	
5.1	Същност и значение на производствената структура			
5.2	Видове производствена структура			
5.3	Принципи на пространствено разполагане на процеса и на работните места (типове производствена структура)			
5.4	Методи за проектиране на производствената структура			
Тема 6: ПРОИЗВОДСТВЕН ЦИКЪЛ		6	6	
6.1	Същност, значение и структура на производствения цикъл			
6.2	Начини на съчетаване на операциите (последователно, паралелно, паралелно-последователно съчетаване на операциите)			
6.3	Насоки за съкращаване на продължителността на производствения цикъл			
Тема 7: ФОРМИ НА ОРГАНИЗАЦИЯ НА ПРОИЗВОДСТВОТО		4	2	
7.1	Същност и фактори, обуславящи избора на форма на организация на производството (ФОП)			
7.2	Индивидуална ФОП			
7.3	Същност, предимства и недостатъци на груповата ФОП			
7.4	Приложение на груповата ФОП			
7.5	Проектиране на груповата ФОП			
Тема 8: ПРЕДМЕТНО-ЗАТВОРЕНИ УЧАСТЪЦИ И ЛИНИИ (ПЗУЛ)		3	2	
8.1	Същност и основни характеристики на ПЗУЛ			
8.2	Предимства, недостатъци и приложение на ПЗУЛ			
8.3	Видове ПЗУЛ и предпоставки за въвеждане			
8.4	Проектиране на ПЗУЛ			
Тема 9: ПОТОЧНА ФОРМА НА ОРГАНИЗАЦИЯ НА ПРОИЗВОДСТВОТО		5	4	
9.1	Същност и основни характеристики на поточната ФОП			
9.2	Предимства, недостатъци и приложение на поточната ФОП			
9.3	Видове поточни линии и предпоставки за въвеждане на поточната ФОП			
9.4	Проектиране на поточната ФОП			
Тема 10: ОПЕРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ НА ПРОИЗВОДСТВОТО		3	2	
10.1	Същност и задачи на оперативното управление на производството			
10.2	Роля на оперативното управление на производството за подобряване на технико-икономическите показатели на предприятието			
10.3	Етапи на оперативното управление на производството			
Тема 11: ОПЕРАЦИИ В СФЕРАТА НА УСЛУГИТЕ		3	2	
11.1	Същност на услугите			
11.2	Проектиране и избор на процес в сферата на услугите			
Общо:		45	30	0

III. ФОРМИ НА КОНТРОЛ:

№. по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА	Брой	ИАЗ ч.
1.	Семестриален (текущ) контрол		
1.1.	Контролни работи	2	50
1.2.	Решаване на задачи и казуси	5	50
Общо за семестриален контрол:		7	100
2.	Сесиен (краен) контрол		
2.1.	Изпит (тест): присъствен изпит – тест, отворени въпроси и задача	1	65
Общо за сесиен контрол:		1	65
Общо за всички форми на контрол:		8	165

IV. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА (ОСНОВНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Благоева, С. Операционна система и конкурентни предимства на предприятието. // сп. Икономически изследвания на БАН, бр. 3, стр. 130-168, 2010.
2. Благоев, Б., С. Благоева и колектив. Икономика на предприятието, изд. „Наука и икономика” на ИУ – Варна, 2010.
3. Иванова, И., С. Благоева. Организация на производството в индустриалното предприятие. Изд. «Наука и икономика»: ИУ – Варна, 2008.
4. Цветков, Г. Операционен мениджмънт. София: Демакс, 2006.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА (ДОПЪЛНИТЕЛНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Андреев, О. Съвременни системи за производствен и операционен мениджмънт. София, Софттрейд, 2013.
2. Благоева, С. Влияние на операционната стратегия върху избора на система за организация и управление на производството, сп. „Известия”, изд. ”Наука и икономика”, ИУ – Варна, кн.1, 2009.
3. Благоева, С. Логистични аспекти на управлението на процесите в операционната система на предприятието, В: сб доклади от осмата международна конференция «Логистиката в променящия се свят» - Логистиката настояще и бъдеще, под редакцията на П. Димитров и М. Раковска, изд. «ИБИС», София, 2011.
4. Цветков, Г. Производствен мениджмънт. Четвърто издание, София: Софттрейд, 2006.
5. Чейз Р., Ф. Джейкобз, Н. Аквилано. Производственный и операционный менеджмент. Изд. Вильямс, Москва, Десятое издание, 2007.
6. Heizer, J., B. Render. Operations Management. 11th Edition, Pearson, 2013.
7. Jacobs, R., R.Chase. Operations and Supply Chain Management. Mcgraw-Hill /Irwin, 2013.
8. Krajewski, L., Manoj K. Malhotra. Operations Management: Processes and Supply Chains.11th Edition, Pearson, 2015.
9. Slack, N., A. Brandon-Jones, R. Johnston. Essentials of Operations Management. Prentice Hall, 2011.

10. Slack, N., A. Brandon-Jones, R. Johnston. Operations Management. 7 ed., Pearson, 2013.
11. Stevenson, W. J. Operations Management. McGraw-Hill, 2014.